books2ebooks.eu

ELGSTRÖM, OSSIAN

"En fantasiens ljuft doftande blomsterkvast för jordens syndare att lukta på. : uträckt genom ett hål i väggen af ett jordisk käril ..." : Ossian Elgström

Bonniers
1912

books2ebooks.eu
Kungliga Biblioteket
National Library of Sweden

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!
Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

■ Få samma utseende och känsla som med originalet!
■ Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
■ *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
■ *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
*Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.
■ Villkor för användning: https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: https://search.books2ebooks.eu
Mer information finns tillgängliga via https://books2ebooks.eu boken.

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM
Roman.
Sv.

EN FANTASIENS LJUFT DOFTANDE BLOMSTERKVAST

FÖR JORDENS SYNDARE
ATT LUKTA PÅ
UTRÄCKT
GENOM ETT HÅL I VÄGGEN
AF ETT
JORDISK KÄRIL
KÄND
IBLAND MÄNNISKOR
UNDER NAMNET

OSSIAN ELGSTRÖM

!VÄND!

OE 1911

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

PRIS 1 KRONA.

Bokens titel är

"En fantasiens ljuft
doftande blomsterkvast

För jordens syndare att lukta på.

Uträckt genom ett hål i väggen

af

Ett jordiskt käril,

känd ibland människor under namnet

Ossian Elgström."

Stockholm
Albert Bonniers förlag

Copyright. Albert Bonnier 1912.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1912.

Ett företal till denna bok är obehöfligt, den talar för sig själf, men jag måste på något sätt öka sidoantalet och därför så —

FÖRETAL.

Denna bok är egentligen en serie kasserade »skämtteckningar», hvilka jag, som en praktisk karl omdestillerat till text och lömskt lurat på en alltför välvillig och omisstänksam bokförläggare.

Säg, Hasse Z, kännes ej »huset som slog ut» igen, den var uppe på redaktion anno 1900 och var då en »helsida». Och »Ljunggren i Puck», tåras ej ditt öga vid den kära återsynen af »den bortflugna lyftkranen», elefantkalfven m. fl. »hel och halfsidor».

En del af dessa berättelser ha dock, det känner min ärlighet sig manad förklara, varit inne i Strix, ja ett par i Söndagsnisse och Gud

signe redaktören, bra betalt har jag fått. — Dessa berättelser har jag nu ärligt sålt för andra gången. — Ja, jag skall i samma andetag berätta en historia —

Jag sålde en gång en teckning till en skämttidning, 3 månader därefter kom jag upp på redaktion och ombads vänligast göra några ändringar å sagda teckning, nåväl den kommer hem och då jag efter ett halfår återkom och blygt framlade planschen i och för godkännande, frågade red—: »hvad kostar den», glad hajade jag till, men behärskande mig klämde jag till, 50 kr. — tack — godkännes — —! Historien är inte slut ännu — nå en 5 veckor efteråt fick jag bref från tidningen och i den låg teckningen —

»Bäste herr Elgström» stod där. »Tag denna plansch och rita om den, den har detaljer som stöta.»

Suckande tog jag för tredje gång itu med teckningen och spatserade så en dag, ja det dröjde väl ett halfår eller så, upp till red.

Äfven d e n n a gång fick jag betalt och det utan att ha begärt det —! flax hva???? Jag undrar hvad »han», som så rikt begåfvat mig, skall säga då han läser detta — risken är liten

eller ingen, ty, han läser, det minns jag nu, aldrig böcker, och, det minns jag äfven nu, absolut aldrig s. k. humoristiska diton!

Vänd!!

Underdånxt

O. Elgström.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Efraims blandning 9
Lillans första tand 15
Elefantkalfven 17
Lagarna för luftens tryck 23
Farbror 29
Fem tomma blad 35
Stormvarningssignalen 45
11,000 liter bittervatten 51
Förbannelse öfver Sminkes och Netzdorfs patent 61
Lyftkranen 67
Jättebakterien 73
Kalkbadet 79
Pianinot med det dåliga lynnet 85
Stenhuset som slog ut i blom 93
Snälltågslokets son 99

EFRAIMS BLANDNING

eller

ZUR ERLANGUNG EINES ÜPPIGEN BUSENS

Drama i 7 kapitel

I kap.

— — — — Die Kunst eine schöne Büste zu erzielen bildet für die Damen kein Geheimniss mer seitdem die wunderbaren Eigenschaften der »Pilules Orientales» bekant sind. — — — — Fru Anna lät tidningen långsamt sjunka och petade tankfullt på en liten finne som satt sig på hennes haka. — — — — —

En sån där sats, om hon skulle försöka?

Hon var ju så mager och — inte var det väl något orätt söka göra sig så vacker och tilldragande man kunde för — sin man t. ex. En vacker barm — — Algot ja, han började för resten bli skäligen likgiltig för henne. Fru Anna reste sig med en suck och gick fram till spegeln. Hon var en liten späd kvinna på 32 år och hon längtade efter kärlek.

Dagen därpå skref hon till Tyskland — — —

II kap.

»Pilules Orientales» stod där i högrödt på guldgul botten, och så de många löftenas braskande rad — — —. Fru Anna log svagt och lyckligt — — — — — — —

III kap.

Eftermiddagssolen sken in genom de rutiga gardinerna och Efraim, fru Annas 5-åriga son, hade tråkigt, han låg med näsan platt mot fönstret och stirrade surmulet ut på gatan — — — »äjla trist» sade han till slut och gled ned från stolen — hans ögon irrade trånsjukt omkring i rummet och stannade på mammas toalett. Så mycket flaskor, en ljuf tanke genomfor Efraims hjärna — om han skulle leka apotek? — — Visserligen var det strängeligen förbjudet röra vid något på byrån, men mamma var ju ute och så — — —

Efraim drog fram en stol och gjorde det bekvämt för sig. Nu var han doktor och nu skulle han ge medicin, han grep en burk och skakade den, det var en fin medicin, det såg han. Guldgul etikett och röda bokstäfver »Pi» — — — d e n skulle nu i denna fula burken och så d e n i d e n — och solen sken, och Efraim blandade — — —

IV kap.

Taklampan lyste öfver den hvita duken och öfver Efraim och hans mamma och pappa, det var afton och kvällsmaten var nyss slutad.

»Ge mig min medicin,» sade herr Olsson och lutade sig bakut på stolen. Han var en lång, smärt man med grå tinningar och en ilsken rödögd blick bakom den blixtrande pincenezen. Herr Olsson led af allmän svaghet och var rädd och retlig.

V kap.

Fru Anna granskade hvar dag sin figur framför spegeln, det hade gått en månad och ännu hade intet af de många löftena infriats, jo friskare kände hon sig, det var sant men för öfrigt — — — — — nej då.

Hon tog »Piluleburken» i handen och läste: — ruf där Pilules Orientales bestätigt und erwiesen dass dieselben für die Frau sowohl wie für das junge mädchen das einzigen wirklich zuverlänige Mittel bilden einen üppigen und festen Busen zu erzielen — — —

VI kap.

»Vet du Anna,» sade herr Olsson en dag. »Jag tror min lif jag har astma, svårt har jag att andas och en märkvärdig tyngd öfver bröstet

har jag också haft en längre tid. Jag kan väl aldrig ha fått något åt lungorna?»

Prasslande krängde herr Olsson sin stärkskjorta öfver hufvudet och fortsatte:

»Jag går väl till nån doktor i morgon, i dag har jag ej tid — — — men hör du — dessa skjortor tycker jag ä för trånga öfver bröstet — se hvad de strama — jaså de äro nya säger du, puh!»

VII kap.

Herr Olsson vaknade, det var kolmörkt i rummet och han kände en kväfvande tyngd öfver bröstet.

Han satte sig hastigt upp med bultande hjärta och kallvåta tinningar och knäppte på det elektriska ljuset — —. »Anna,» skrek han och ruskade sin sofvande hustru, »jag är sjuk, v a k n a!!!»

Å hvad eländig han kände sig och så denna tyngd och trånghet — — —

»Kära du, var lugn, i morgon får du ju veta om det är något, var lugn» — och fru Annas lilla svala hand gled smekande öfver herr Olssons svettiga kind — —

Herr Olsson hörde dock ej på henne, hans fingrar famlade vildt kring hans halslinning och med ett ryck slet han upp skjortans öppning

— »så skönt,» pustade han och spände lättad ut bröstet.

»Vänta, så skall jag gå efter en konjak åt dig,» sade fru Anna och gick in i matsalen.

Herr Olsson såg ned på sig själf och föll tillbaka på kudden, reste sig åter, kastade en skygg blick nedåt sitt bröst, strök sig förvirrad öfver pannan och klef darrande upp efter en spegel — — — —

När fru Anna åter kom in i rummet satt herr Olsson naken, kapprak i sängen och stirrade med stela blickar in i en liten nackspegel på sitt bröst som höghvälfdt och hvitt lyste mot honom i glaset. — —

»Pilules Orientales» hade till fullo infriat sina löften — — — — —

Efraim, Efraim — — — — — — — —

LILLANS FÖRSTA TAND

2:a april — — — »och så vill hon hålla handen i munnen hela dagen och hon dräglar så ohyggligt precis som en epileptiker, tänk om hon redan skulle få ondt för tänder, ja då vore hon ett underbarn, ja för resten det har jag då alltid tyckt fast den odrägliga tant — — — — tänk om hon skulle få tänder vid 3 månaders ålder, tror du hon dör däraf — — —»? Jag lade tankfullt från mig min hustrus bref. »Jaså lillingen dräglade och höll handen i mun — —» jag log rördt, och så gick det några dagar — — — — 7:e april»— — — nu börjar man kunna känna den, det känns som en hård punkt och du kan aldrig föreställa dig hvad tant Lina och moster Mattis och tant Mala och hela högen tycka det är tidigt — — — — och gud hvad lillen är grinig nu för tiden». Åter lade jag tankfullt från mig min hustrus bref och åter log jag rördt vid tanken på mitt barn och hennes tand och åter gick det några dagar. 15:e april »— — — Jag är så dödstrött, lillan har skrikit i ett

kör i fem dygn och jag har ej fått sofva en blund och hela huset är fullt af släkt, som sitta i salen och dricka kaffe och vaka för klockan är half ett på natten — — — Ack om du vore här!!!!» När jag läst detta min hustrus bref log jag ej, jag kände endast ett vildt begär resa hem och skaka ungen, ja på något sätt bringa henne till tystnad. — »Sabla barn» — sade jag högt för mig själf och så gick det åter igen några dagar.

21:a april. Ändtligen ett lifstecken hemifrån, men hvarför paket? Darrande löste jag upp knutarna, vecklade upp papperen — — — se där — — ett bref. »Ack hvad jag är lycklig, säg är den inte förfärligt söt, är det ej så man ville kyssa den och tänk lillan som blott är 3 månader, det är storartadt — — — — — — — — — — — — — — — —»

Jag släppte brefvet och krafsade vildt bland träullen som fyllde lådan, jo titta, en tändsticksask — jag öppnade den flämtande af ifver — — — — har man sett på fan — — — — — i asken låg på en bädd af bomull — — — lillans första tand. Modersglädje du är bra stor i nordanlanden, och mina ögon fylldes af stora, dumma tårar — — — — — — — — — — — —

ELEFANT-KALFVEN

Gamle Lave rättare kliade sig i hufvudet. Han begrep rakt inte kon — —

Att hon skulle till att kalfva det kunde då hvar människa se, tjock var hon öfver all måtta, ja för tjock. Lave utstötte en lång, darrande suck och lät betänksamt sitt krokiga pekfinger fara utför kons breda sida.

Ja, hon var alldeles för tjock, ett riktigt babelstorn, hvilken räligt stor kalf skulle det inte bli, funderade han vidare.

En vecka gick, kon blef allt större och större. — »Hon ä bara en enda stor mage,» utlät sig Lave för den skara beundrande drängar, som ryktet samlat kring den kolossala kon. Hennes ben nådde nu knappt marken, men hon led ej, lugnt stod hon där i båset, dag ut och dag in, antagligen i ljufva modersdrömmar, och de fyra benen hängde slappt ned, numera mer rudiment än stöd.

Hennes stora, våta ögon gingo så lugna från

den ena till den andra och hon idisslade långsamt och fridfullt sitt foder som ingenting händt.

Veterinären kom, han knackade och undersökte och hvisslade. — — —

Den skumma ladugården var packad af folk, som under vördnadsfull tystnad följde hans rörelser. Ej ett ljud förnams, utom veterinärens låga hvissling och kedjornas rasslande i båsen. Genom det lilla spindelväfsfulla fönstret silade en grågul dager in.

Veterinären reste på sig. »Ja, det här begriper jag ej,» sade han vänd till gårdens ägare Petter Jons, en storväxt man med små häpna, i fett inbäddade ögon. »Ja, jag återkommer förstås om något stöter till.»

Långsamt och säfligt, som endast slättens folk kunna det, talades vidt och bredt om denna underliga ko, och hur man än lade till och drog ifrån så kom man till slut dock tillbaka till början och »min lif och knif om jag begriper». — —

Dagarna gingo, kon företedde nu en grotesk anblick, hennes fyra ben stodo rätt ut i luften och under den spända bukens hud gingo tjocka blåa ådror sina invecklade banor.

Det såg egendomligt ut. — — —

Bittida en morgon öppnade Lave ladugårdsdörren för att som vanligt gifva kreaturen foder.

Hans lykta kastade sitt stora kors öfver spiltor och bås och bland takbjälkarnas spindelväfvar jagade arabesker i svart och grått hvarandra, då

Lave med krokiga, sömndruckna knän larfvade uppför gången.

Makligt vände korna sina stora hufvuden mot honom och de blanka ögonen lyste i lyktskenet.

Genom den svarta rutan tittade en stjärna in. Lave hade nu hunnit upp till den tjocka kon. — —

Med en skräll föll lyktan i golfvet, Laves träskor slogo en trumhvirfvel mot stenarna och i nästa ögonblick rusade han i blindskrämd fasa ned mot dörren, »springa, springa» dunkade hans gamla pulsar.

Kommen ut, föll han ihop på marken, han orkade inte mer, de kraftlösa händerna famlade hjälplöst omkring i den våta leran och det lilla lurfviga hufvudet vickade utan styrsel af och an.

Så fann honom fördrängen en timme senare. Lave bars in i drängkammaren och lades på en säng. En stor sup kryade upp honom och med skälfvande röst berättade han för de gapande åhörarna om »den stora ormen», som han sett sticka upp ur »stora kons» bås, nere från ladugården hördes kreaturens hungriga råmande. »Ja min gu glömde ja ej att ge dem mad,» pustade Lave skamset och försökte svänga sitt ena ben öfver sängkanten, men det gick ej och med en suck slog hans hufvud mot kudden.

Petter Jons och två af drängarna gingo nu

ned i ladugården följda af pigor och husets öfriga folk.

En grå gryning klättrade öfver horisonten och ett kallt regn silade långsamt och motvilligt ned. Dörren knarrade och en efter en trädde man nu försiktigt in i den varma ladugården. —

Petter Jons främst med lykta och så fördrängen med sitt remintonggevär på halfspänn, sist pigor och barn i samlad flock.

Lyktskenet föll öfver den »stora kon», h o n v a r d ö d, hufvudet hängde slappt ned och ur en blodig springa i den spända buken stack en svart t r e f v a r e fram.

Petter Jons hajade till, men han var ej rädd af sig, nej han var en »fanens kar», det sade ju alla och han böjde sig därför beslutsamt ned mot »det svarta»: »Det ser ut som en slang,» sade fördrängen: och det rör sig.

Ja trefvaren rörde sig ej olikt ett långt finger fram och åter i det irriga lyktskenet. Petter Jons drog sakta i det — ett snörflande läte ljöd inifrån den döda kons buk och lilldrängen föll stum af häpnad ned i hackelsebingen! Rummet genljöd af högljudda gissningar. —

Om några timmar ankom veterinären — han fördes genast ned till kon i spetsen för en upprörd skara.

Han företog en kort undersökning, vidgade springan och lät höra ett förvånat rop — sen knäppte han med fingrarna. — »Petter Jons,»

sade han och vände sig om, »Petter Jons, tänker ni börja med elefantafvel? De ä en elefantkalf hon dragits med.» —

Petter Jons gapade, ja han såg riktigt dum ut, dum som endast en gammal bonde kan se ut. — »En, en e—l—e—f—a—n—t—u—n—g—e,» han drog ut ordet och de små ögonen gingo hjälplöst från den ena till den andra.

»Norrbys menageri va här i somras och kanske den där elefanten, som kom loss och, som vi letade efter ett par dygn — kanske de ä fadern?»

Petter Jons stannade tvärt helt blek vid denna tanke. — Veterinären nickade, »ja men — såg ni någonsin elefantfan i hagen?»

»Nej. — Jo det vill säga» — —

Inom sig förbannade Petter Jons sin dumhet, att ej tro »tokkrister», som en dag ett par månader förut kommit uppspringande på gården och med ett gladt grin förkunnat att den »lede fanen» var nere i hagen hos korna.

Då hade Petter Jons bara grinat och slagit »tokkrister» öfver ändan med en käpp — men tänk att det varit sanning!

Veterinären arbetade att få ut ungen, ett par af karlarna hjälpte honom som handräckning. Snart var den i dagen, ja den hade en elefants skapelse men rumpan var moderns, lång och brun och med en hvit tofs — ja kroppen »va ju brunbrokig, så nog va kon mor till den

det syntes då,» som lilldrängen förnumstigt uttryckte sig.

Kalfven lefde endast en kort stund.

Karlarna nickade betänksamt åt hvarandra. Tänk ändå, en sån klump, som en elefant, ja han väger — — de kände med beundran på den döda kons ben, tänk va hon varit stark som förmått bära — — —

På eftermiddagen kom »tokkrister» till gården, man visade honom på elefantkalfven: »Ja just en sån led djäfvel så ja i hagen, ja en sån led djäfvel rumstera för koa, ja t a l t e om'et, men Petter Jons rappade mig bara, hi hi — — —»

»Tänk — och jag som trodde du ljög, för du ljuger bra mycket du »tokkrister» du. Här får du 2 öre för du tala sanning — — —»

Man pratade länge i trakten om denna märkvärdiga händelse och det märkvärdiga att Petter Jons fick öfver femtio (50) kronor för kalfven af ett utländskt museum — ja det var en affär det — Petter Jons kände sig allt grymt bedragen för kon stod honom åtskilligt dyrare — — — och så allt skoj — Petter Jons kallades sedan alltid för »E l e f a n t e n» och det namnet blef hans så länge han lefde och det gjorde han i många, många år. — — —

LAGARNA FÖR LUFTENS TRYCK

En Stockholmshistoria

Vi voro tre i automobilen, »ingenjören» vid ratten, jag bredvid och en grinig skeptiker, det var ägaren, på baksätet, så togs Fjällgatan i god fart, hade nyss lämnat bakom oss Mariahissens lilla träbro och durkade nu som bäst uppför Fjällgatsbacken med en hastighet af 50 km. i timmen.

»Ingenjören» var vid desperat humör, ty ideligen vällde från den bakom sittande skeptikerns läppar en ström af hädelser, råd och förmaningar, riktade till den af ursinne skakande rattmannen.

Nu vek sista huset på vänster hand och träbarriären var det enda, som skyddade oss från Stadsgårdens svarta djup. En barnunge sprang öfver gatan borta vid kröken till Ersta sjukhem — nu hörde vi skeptikerns griniga röst: — »Skall du köra öfver barnkräket så gör det fort, så jag slipper vänta.» Jag såg hur »ingenjörens»

fingrar darrade, och han ropade varnande bakåt: — »Om du inte snart håller käften kör jag dig och automobilen fan i våld rakt ned i Stadsgården — —»

Skeptikern lät höra en föraktfull fnysning. Det var det rågade måttet, ratten svängde rundt och automobilen for i sned riktning mot barriären. »Är du galen karl,» tjöt jag och reste mig kapprak upp — »vill blott skrämma den tusan,» ljöd det lugna svaret — — Huch, likt en tjur rände automobilen mot räcket, lyktor och stänkskärmar gingo åt skogen, och i ett regn af trästumpar flögo vi ut öfver djupet — — tjo — —!!! I en blink såg jag afgrunden under oss, den vissa döden, allt, och jag högg tag i karmkanten och blundade — — —

Luftdraget hven mig kring öronen, men så tog något emot, automobilen s t a n n a d e m i d t i l u f t e n och gungade upp och ned med lätta fjädrande rörelser, allt under det hjulen vildt gingo rundt — — vi kunde väl vara halfvägs ned.

»Ingenjören» och jag stirrade förbluffade på hvarandra, bakom oss hörde vi skeptikerns trötta röst —

— »Nå — blir — det — något — af, vi — skulle — ju falla» — — han drog ut sista ordet i en gäspning. Vi vände oss snabbt och möttes af hans retsamma grin.

— »Tror du inte jag begriper det här,» fortsatte han med någon ökad liflighet, »vi ligga på en luftpelare, sammanpressad, you know? Stoppa motorn, annars ryka hjulen af axlarna.»

Detta var ett mycket långt tal för att vara från vår vän, »ingenjörn» såg tyst på talaren, vände sig om och lydde, sedan lyfte han upp locket till verktygslådan och drog fram en liten luftpump.

»Hvad fan tänker du göra med den,» sade jag. — »Suga bort luftpelarn,» ljöd det snabba svaret.

När vi genomskar barriären höjdes från alla åskådare ett fasans skri, men nu, nu steg en åska af skratt upp till oss — — —

Ingenjörn gnodde och efter en halftimme såg han röd och flåsande upp.

Nere i Stadsgården var svart med folk och högljudda bifallsyttringar hälsade våra ansträngningar att nå fast botten.

Om vid pass en timmes tid hade vi också blott 10 meter kvar, jag lutade mig ned, satte handen som ett rör för munnen och skrek: — »Skaffa hit en brandkårstege — lång!» Och ljudliga skrattsalfvor sade mig att jag fått det förstående, jag så väl behöfde, en stund gick — onekligen en underlig situation tänkte jag, 10 meter uppe i luften — under oss en af skratt halfdöd folkmassa, på baksätet skeptikern, som

för resten hade somnat, och så »ingenjörn» pumpande af alla krafter.

Nu hördes trumpetstötar på afstånd och de röda brandkårsvagnarna syntes i karriär svänga ned öfver slussbacken, ännu några ögonblick, en stege slog mot automobilens kant och förbindelse med den kära marken var uppnådd. —

Under massans bifallsyttringar gingo vi högtidligen nedför stegen, vi två — skeptikern, som var omöjlig att väcka, fick bli kvar i vagnen så länge.

Jag vände mig under ifriga tacksägelser till brandlöjtnanten och förklarade i korta ordalag, fenomenet. — »Det blir att söka spränga sönder luftpelaren,» sade han —

— »Nej, för tusan, det är en människa kvar däruppe i vagnen och han sofver. —

En skrattåska kringdånade mig vid denna min upplysning — »nå så pumpa vi ned automobilen då,» förklarade den hyggliga själen.

Snart dunkade ångsprutan och långsamt, men säkert, började automobilen sänka sig, den var helt nära marken, då ett starkt rop åtföljdt af ett högljudt plaskande vände allas uppmärksamhet från automobilen, någon hade i trängseln ramlat i sjön. Vi skyndade alla bort till kajkanten och pumpningen afbröts.

Mycket riktigt, i vattnet kämpade en tjock sjåare för sitt dyrbara lif och vi följde alla med spänning räddningsarbetet.

På automobilen tänkte ingen.

Bakom mig höjdes då plötsligt ett högljudt gapskratt, jag vände mig om. —

Där stod den fördömda automobilen igen uppe i luften — öfver vagnskanten tittade skeptikerns griniga ansikte ned.

Antagligen hade luften, när pumpningen upphörde, rusat tillbaks genom slangarna och så kastat vagnen upp på »sin plats» igen.

Det jubel, som nu följde kan knappast beskrifvas, rundt omkring skrattade man så man grät, öfverallt kvedo människor som i dödsvånda, med sammanklämda ben och tårarna strömmande nedför kinderna.

En stege restes ånyo mot automobilen och under det allmänna festlarmet klef skeptikern långsamt ned till marken — kommen ned gick han rakt under vagnen och drog upp en revolver.

Nu skrattade ingen längre och kretsen kring den lille mannen blef allt större och större — — nu höjde han vapnet — ett allmänt tillbakavikande skedde, så small skottet —!

Kulan hade gått genom vagnsbottnen!

Med ett starkt hväsande sköt luften ut genom hålet och automobilen sänkte sig med god fart. Bifallssorlet steg till orkan då vi satte oss upp i vagnen, en kort rådplägning med brandlöjtnanten, våra adresser till en poliskonstapel, ett par lögner till en pressman och vi susade i väg

mellan hurrande människomassor, ej olika tre segrande hjältar.

Vid slussbron vände jag mig om och kastade ett par ord till skeptikern, han svarade ej, han hade ånyo fallit i sömn. — — —

FARBROR

Allt sedan midsommar hade farbror legat sjuk, i hvad det visste ingen, men vård tarfvade han. Jag som skrifver detta är hans brorson och ende arftagare, jag skötte därför honom med yttersta omsorg.

En dag i början af augusti sade farbror till mig: »Gosse, i dag ämnar jag dö och det på ett fanken så storslaget sätt.»

Jag tittade skarpt på min gamle släkting för att se om han till äfventyrs skämtade, men nej, farbrors ansikte var mycket allvarligt och blicken i hans ögon djup och energisk. — Jag sade, »ack så farbror pratar, farbror skall inte tala om att dö, farbror skall lefva länge, länge ännu hos oss — — —»

»Ja men jag vill dö och jag vill bli begrafd i 25 likkistor,» afbröt mig farbror med en gubbes hela envishet.

Tydligen är han något rubbad tänkte jag, men högt sade jag: »Nå, som farbror vill, skola kistorna vara svarta eller gula?

Och skall farbror använda 25 kistor så blir det minsann dyrbart det hela — men, det angår mig ju ej. —»

I själfva verket angick det mig alldeles rasande, ty såsom enda arfvinge blef det ju ur min pung allt skulle tas.

»Gosse,» sade nu farbror, »gå nu, men kom tillbaks vid femtiden skall du få se på fasen!» han log listigt. —

»Som farbror vill,» sade jag, »adjö då. Ledsamt ej få vara närvarande vid farbrors dödsbädd, tack för allt» — det sista yttrade jag med hes röst, sväljde en darrande snyftning och gick långsamt mot dörren.

Kommen ut sade jag för mig själf:

»Ossian,» sade jag, »håll ögonen öppna, gubben funderar på något fanstyg, håll ögonen öppna.» — Och så gick jag ut och satte mig i trädgården, en buske dolde mig för åskådare, men själf hade jag en utmärkt utsikt öfver villan och gårdsplanen.

Solen gassade, fåglarna sjöngo så innerligen sömnigt, mitt hufvud lutade allt tyngre och tyngre mot bröstet och öfvervältigad af den rogifvande omgifningen, glömmande spioneringen, farbror och gud vet allt, försjönk jag snart i en stilla slummer.

Jag hade väl sofvit ett par timmar, då jag vaknade vid ett våldsamt brak.

Förbluffad satte jag mig upp och stirrade på

villan. Skorstenen hade fallit ned på gården och byggnaden vaggade, som vid en jordbäfning fram och åter. Rappningen föll af i stora flak och väggarna begynte bukta u t å t, hvad gick åt villan!!!! Kling, klång, rutorna i farbrors sjukrum sprungo med en gäll klang, fönsterposten brast och genom öppningen putade en brunröd massa ut.

Jag sprang upp och ilade bort mot villan.

Jag hann ej långt, ty nu brakade det ånyo och t a k e t lyfte sig långsamt i vädret och mellan takfot och murkrön skymtade jag en blå färg, kulören på farbrors v ä s t. Hvad i alla dagar. — — — Inne i villan smattrade och knakade det som vid en eldsvåda.

Taket lyftes allt högre och högre, vickade till och föll med ett skrällande brak till marken. Stora kalkmoln stego upp och ur röken hörde jag dofva hostningar — farbror?!

Byggnaden var nu fullständigt dold af kalkröken men inifrån molnstoden hörde jag ifriga krafsningar — det lät som något stort som vill vända sig.

Långsamt skingrade sig dammolnen och otydligt urskilde jag någonting otäckt formlöst mellan de spruckna villaväggarna.

Det var f a r b r o r. Han satt upp och tittade sig triumferande omkring.

Hans ofantliga hufvud lyste i solen som en kopparfärgad komet väl sina 5 meter uppe i

luften och ögonen surrade rundt i sina vidunderliga ögonhålor — synen var gräslig!

»Farbror,» skrek jag ångestfull, »kära farbror bli liten igen.»

Farbror hajade till, satte en näfve stor som ett mudderverk bakom örat och skrek: »tala högre!» Det lät som åskans dån!

Åter fyllde jag universum med min klagande stämma och nu med resultat.

»Kan inte bli liten, jobbigt nog bli så här stor men snart dör jag» — farbrors ögon fingo ett ängsligt uttryck och han lyfte handen mot strupen. Så skrek han plötsligt till — ett gudsförgätande läte som kom luften att knorra sig af fasa, hans hufvud föll slappt tillbaks, den ofantliga öfverkroppen följde exemplet och i gafvelväggens spillror segnade nu farbror handlöst ned mot marken — var han död, försiktigt trädde jag närmare, ack ja, han var död. Ögonen stirrade hvita och brustna in i det heta, varma solskenet.

Lufttrycket mångdubblat på hans stora kropp hade dödat honom.

Jag hoppar öfver de pinsamma detaljer som följde med tillredelserna för begrafningen. Nog af, farbror begrofs i 25 likkistor, han rymdes ej i färre, och trots sorgen kunde jag ej låta bli att le då prästen vid jordfästningen yttrade: Af Jord äst du kommen o. s. v. och du med, och

du med allt under det han pekade på den ena kistan efter den andra.

Om jag fick ärfva??

Ja villaruinen, ja.

Och orsaken till farbrors storlek?

Högfärd, rama högfärden!

Ty inne i villan upptäckte jag på väggen i hans rum, skrifvet med blå krita: »Man kan hvad man vill».

Bed Gud bevara er för en för stark vilja, den kan leda till mycket ondt, den gjorde så med farbror — ja — puh — ja.

FEM TOMMA BLAD

STORMVARNINGS-SIGNALEN

Just i världens ända, där alla himlens vindar blåsa och där jorden tar slut, ligger en samling hus. De ligga så ömkligt hopkrupna, de liksom sträfva efter att krypa bakom hvarandra och alla fönsterögonen se så sorgligt rödgråtna ut, de gråta nog af alla de tårar, som fällts bakom dem af sörjande och väntande, af dem som förlorat vänner och stöd därute i hafvet, i hafvet som rullar och ryter — — — — —

Klipporna som bära husen på sin rygg kämpa för dem, klipporna stå så säkra och bredbenta, de äro liksom t r ä n a d e till att stå stadigt, stå stadigt mot hafvet, hafvet, som alltid stormar.

Och så komma vågorna, och de grina med tusen sinom tusen tänder, och så med ett vrål, det hemskaste på jorden, kasta de sig mot stranden. Men klippornas runda hårda kroppar, stå led vid led och i ett nu blir det hvitt utefter hela stranden af vågornas utslagna tänder, och

hafvet kastas blindt och vettskrämdt tillbaka med blödande munnar.

Men det kommer åter, ty hafvet är det dummaste på jorden, det har inget minne, och ånyo slår strandens näfve och klippornas utspång fyllas af hvita trasiga lik. Och århundraden gå och släkten födas och dö på de trogna klippornas rygg och molnen drifva — — de stora hvita molnen. Ja, mina vänner, där i de små frusna husen bo människor, ja, där bo roliga prickar, och den roligaste af dem alla, är kapten Jönsson, och han hatar båtsman Delamotte, som är hans rival, och kvinnans namn är Elida.

Kapten Jönsson är mager och tom med plirande röda ögon under den ålderstigna mössskärmen. Men Delamotte är rund som en värld, och har inte ett hår på sin kropp. Delamottes västmått är 3,9 meter, och när Delamotte står stilla måste han stödja sin buk mot en hög pall.

Alla människor hata honom, ty han slåss blindt, och mest slår han sin älskarinna, och hennes namn är Elida.

Elida är 55 år och nästan blind, men ofantligt sinnlig och fiskläges enda kokotte. Hon bor hos Delamotte, och hvar lördag är det ett ofantligt oväsen i deras låga stuga, ty då börjar Delamotte ett nytt lif. Under ånger och ruelse kastar han ut Elida och hennes grejor.

Bom, bom, se nu kommer Elidas koffert utför trappan med god fart, och så hör man Elidas

ångestvrål och Delamottes flödande ordström, och kraftiga ord är det, ty det är bibelns ord och alltid Hesekiels profetia om den skökan Abigal och Abigal, det är Elida och Delamottes bibel faller dunk, dunk på Elidas hufvud och svetten flyter af Delamottes kropp och rätt som det är så »kvick» kommer Elida som en komet ut genom dörren och plask i gatan, men inne i huset hörs Delamottes gråt och jämmer.

Elida reser sig tyst, ty hon är van, hon borstar dammet af sig och sätter sig lugnt på sin koffert och väntar, ty nu kommer kapten Jönsson, som den lede frestaren och frestar med ömma ord, men kommer aldrig fram bakom hörnet där han står, ty Delamotte är ju så vild och galen. Och där står så kapten Jönsson och nickar och blinkar och viftar med presenter och Elida kommer, ty hon är blott en kvinna; men aldrig hinner hon kapten Jönssons famn, ty Delamotte, som sett allt, känner svartsjukans djäflar inom sig och kommer nu nedför sin trappa som en röd lavin, och inom ett ögonblick är Elida fångad och inkastad jämte sin koffert, och Jönssons vettskrämda fotsulor slå en lång trumhvirfvel i fjärran. Så har det gått hvar lördag i långliga tider, och så gick det äfven denna lördagskväll

— — — —

Jönsson stannar och pustar ut och svär, men i kväll är det något särskildt med Jönsson, han är arg och han har tagit 5 stora supar.

Det tager till att blåsa, himlen är röd med drifvande moln och bakom klipporna dånar hafvet. Jönsson känner han behöfver luft och sträfvar uppför backen till utkiken — —. Och där står han länge fundersamt stödd mot stormvarningens galje, och rocken smäller och slår som ett segel mot hans magra ben, och den svarta kulan som betyder »storm», är hissad och gungar öfver Jönssons hufvud som en sorgfärgad olycka och vinden tjuter i linor och stag.

Och stormens ande ger kapten Jönsson goda råd, ty Jönsson nickar och går nedför stigen med en segrares hållning och skick — —.

I Delamottes säng sofver Delamotte och i hans röda famn ligger Elida naken och gul och de snarka båda — —. Knarr, knarr, låter dörren, och där står Jönsson och han har rödt i ögonen och sin knif i handen och i hans öra dunkar blodet, »dunk, dunk, slå, slå, så får du henne, dunk, dunk — — —.» Nu står Jönsson bredvid sängen och han ler en grimas af svartsjuk smärta, ty Delamotte och Elida ha somnat från både täcke och filt, och Delamottes bröst går upp och ned — — —. Jönsson darrar ej och knifven går in, som i smör, det gurglar så lustigt i Delamottes hals och hans ögonlock flyga i vädret, men de stela ögonen se ingenting, ty knifven tar hjärtat och det är säkra döden — — —. Det dunkla nattljuset lyser in i rummet och lyser på Jönsson och Elida, som

ute på det kvistiga golfvet begå äktenskapets höga sakrament. Elida kramar Jönssons hals och hviskar i glädjeblandad skräck: »tänk att du vågade», och från sängen där den döde Delamotte ligger, droppar blodet, dropp, dropp, ner i det blommiga nattkärlet. Ute är dunkel natt och hafvet brusar — — — —. Jönsson klättrar uppför utkiken och han andas hårdt, ty kärleken tär på en gammal man, och dessutom bär Jönsson en underlig börda och det är Delamottes hufvud, som är tungt och kallt af svett och blod — —. Jönsson är nu uppe, han sysslar vant med taljor och tåg och om några minuter svänger Delamottes hufvud där uppe under stormvarningens tvärbalk, gung, gung —. Blåsten far pipande in genom de glesa tänderna och ut genom struphufvudet, och det blir toner i halsen, det blir det dödsrop Delamotte ej hann med då han dog. — — —

Nere på barken dansar Jönsson i vild glädje, ty nu är Delamotte död och utskämd för eviga tider. — — — — — — — — —

Trask, trask, Jönssons fötter slukar bit på bit af den långa hvita väg som leder inåt landet, vid hans sida går Elida och det är gryning. De båda älskande gå tysta sida vid sida och dammet ryker upp för hvart steg, ty de äro gamla och orka ej lyfta fötterna och långt bakom dem hörs hafvet dåna och rulla — — — —.

11,000 LITER BITTERVATTEN

Ändtligen voro då papperen i ordning, den sista af rederiets springpojkar hade varit nere och jag reste mig med en suck af lättnad.

Genom ventilfönstrets lilla rundel såg jag ett stycke af kajens pålverk och ett par fötter i trasiga skor. Jag samlade ihop konossementer och räkningar och ramlade uppför järntrappan till däck.

»Ä vi klara, styrman?» mötte mig kaptenens hesa röst från bryggan. »All right, kapten,» svarade jag, stoppade pappersbunten i fickan och kilade akter öfver för att se till, att trossarna ordentligt »kommo hem».

Maskintelegrafen ringde, landgångarna drogos in, »Kolgas» hvissla uppgaf två hjärtskärande tjut och i det hvita skummande vattnet dunkade vi ut från kajen.

Inne i hamnen gingo vi för half, men komna utanför vågbrytaren ringde kaptenen fullt och ångaren stampade med god fart genom de små

hvittoppade vågorna. Det blåste friskt och öfver våra hufvuden spände sig himlen kall och blå med en öfvergång i blekgrönt och rosa åt väster där solen nyss gått ned.

»Fan vet om inte vinden blir västlig till natten,» sade kaptenen där han med händerna djupt nedstuckna i kavajens fickor trampade fram och åter på vår trånga brygga.

»Ett blandadt sällskap i rummet, inte sant, styrman?» — »Hm,» svarade jag — »mycket!»

»Talg, inlagd frukt och gud vet allt hvad vi få dras med denna gång.»

»Bittervatten med,» skrattade jag — »11,000 liter!»

»Det skall min själ till god mage, tåla så mycket lösande i sig, utan att krevera,» sade kaptenen med ett småleende, »nå "Kolga" går jag i god för, hon har tålt mer än så, minns ni de 20 damejeannerna svafvelsyra, som sprungo läck utanför Skagens udde, jojomensan!»

Han gäspade.

»Jag tror jag går ner och lutar mig ett slag, håll ett par streck mera östligt — — — —,» hans steg dogo bort nedför trappan till däck.

Det var tyst en stund men så hörde jag en ifrig röst från fördäck. »Styrman,» skrek någon. — Jag gick fram till räcket och tittade ned —. »Styrman, kocken ligger för döden och ä sjuk och förgiftad tro vi — — —.»

Jag gaf rorgängaren några order och skyndade ned —.

Kommen på däck varseblef jag strax kocken, som, liggande på några plankor, rullade fram och åter, tydligen i svåra plågor, en del af besättningen stodo rådvilla rundt omkring.

»Han har väl drucki någe otjänligt,» framkastade en af matroserna, detta antagande förvånade oss ej, ty kocken var känd som en flitig experimentör på buteljer af obekant innehåll — —. »Ja drack å en flaska, som ja knöck i rummet innan vi gingo,» tjöt kocken — — —.

Jag brast i skratt —.

»Jo du ä fin kock, du har ju druckit nära en liter bittervatten — känner du ej något?»

Kocken satte sig tvärt upp — stirrade mig stint i ansiktet. — »Hva, hva?» stammade han halfkväfd af förskräckelse —.

»Ja du, kock, känner du ej något — ??»

Kocken afbröt mig med ett hemskt vrål — bröt kretsen kring sig och försvann, som skjuten ur en kanon — han hade tydligen »känt något».

Ännu skrattande gaf jag mig åter upp på min post, natten hade fallit på, våra lanternor brunno klart och stjärnorna tindrade. En frisk västlig »körare» kom »Kolga» att rulla något mer än vanligt, men det betydde ingenting.

Det begynte bli kyligt och jag drog mig in i styrhytten, där var lugnt och varmt, rorgängaren

sneglade på mig med ett öga och gaf hjulet en törn.

Ur mörkret hördes ej annat än vindens sus i barduner och stag och det jämna, lugna bruset af vågorna då de veko för fartygets stäf.

Nu flög dörren upp och en iskall luftström sköt in i hytten. »Stäng dörren,» röt jag. — »Hm, min mössa» — — rösten lät otydlig för blåstens skull, en hand fattade om låset och en matros steg in smällande dörren igen efter sig. — — — »Hon flög af just som jag öppna.» — »Jo, styrman, de läcker från lastrummet och i pannrummet står det en half fot.»

»Hva för slag,» skrek jag och störtade ned, följd af budbäraren.

Nere i pannrummet höllo eldarna på att suga upp vattnet, eller hvad det nu var, med handsprutor. »Kolga» rullade betydligt och mellan maskinens dunkande hörde vi tydligt skrammel af glas — det ljudet kom från lastrummet, jag böjde mig ned, doppade handen och tog åt munnen, tvi attsingen, det var bittervatten, lådorna måtte ha blifvit illa stufvade — gudskelof att j a g ej haft lastningen om hand.

»Kolga» var en gammal ångare och byggd så, att »rummen» voro otillgängliga, utom från luckorna och dessa var ju otänkbart öppna, med den sjö vi nu hade.

Kaptenen kom nu ned och sedan han rasat

ut beslöts »låta det skramla». Assuransen fick betala, vi visste ingenting. — — — —

Klockan kunde vara bortåt fyra på morgonen. Jag gick och lade mig, dock hade jag knappast sofvit ett par timmar, förrän jag vaknade vid ett bultande på dörren och i detsamma kände jag att maskinerna stoppat — dref ångaren? Jag betraktade halfvaken taklampans svängande rörelser, då en karl stack in hufvudet. »Upp, styrman, kapten vill tala vid er!» Jag kastade på mig kläderna och störtade upp på däck.

Det var grå gryning, hafvet gick i långa, sugande dyningar och »Kolga» låg upp i vind med ett par små segel hissade, kaptenen kom emot mig med hastiga steg. »Styrman, de här va bra förargligt, maskinerna stoppade plötsligt och maskinisten har ej upptäckt fe — — — —» han afbröt sig hastigt och såg skyggt upp mot skorstenen.

Jag följde hans blick och ni må tro mig eller ej, men faktum är, att det r a n n från skorstenens mynning, ja just r a n n och nedför sidorna strömmade nu svart vatten, som i hundrade små rännilar längs däcket sökte utlopp genom spygatterna. Kaptenen såg på mig med en komisk min.

Nu rann det häftigare, en fradga liksom i en ölsejdel brusade upp genom skorstenens mynning och n u, nu stod det som en fontän

af smutsigt vatten, väl ett par meter hög rakt upp i luften ur vår hederliga skorsten.

Kaptenen sprang bort mot maskinrumsskejlejtet, men hunnen halfvägs såg jag honom falla omkull, och i detsamma kände jag hur däcket liksom försvann under mina fötter, och jag for som en boll mot lä reling, »Kolga» hade gjort en våldsam öfverhalning.

Tjo hej! — Nu flög hon öfver åt babord och jag nästan ryckte händerna från handlederna på mig i mina bemödanden att hålla mig fast.

»Sätt ut båtarna!» skrek kaptenen.

Besättningen trängdes i skanskappen, vilda af ifver att komma på däck.

Skutan betedde sig som ett dårhushjon, först åt styrbord och så med en knyck så allting skallrade åt babord, så med fören i sjön så vågorna sprutade öfver »spelet» och så aktern ned.

»Ut med båtarna!» tjöt jag, repeterande kaptenens order, men det var ett jobb, må ni tro!

Nå, vi fingo en af midskeppsbåtarna utsvängd, men hur få den klar från denna galna skuta? Ena stunden doppade båten kölen, och andra stunden flögo vi in öfver däck, hela tiden öfversprutade af den heta, smutsiga skorstensfontänen.

Tjo, nu for båten ut öfver relingen och däfverterna stodo böjda i halfcirkel — — »kapa,» skrek jag — det lyckades och med en smäll tog båten vatten. Ifriga stötte vi från ångarens sida

och rodde för lifvet, först en 200 meter från fartyget vågade vi lägga bi och hvila på årorna.

Ångaren dansade fortfarande som i yrsel på de relativt lugna vågorna och rätt som det var hörde vi ånghvisslan uppge ett långt hest tjut. Vi sågo på hvarandra med bleka ansikten, h v e m var månne ombord och drog i den — — alla fjorton voro ju här i båten?

Nu — vi hoppade alla till, kaptenen högg mig i armen så jag skrek, och sade med hesare röst än vanligt, se h o n k r ä k s!!!

Lastrumsluckorna flögo med en knall i vädret och lasten, balar, lådor, tunnor och säckar bröto som en fors öfver det lutande däcket ned i vattnet. En lång stund varade detta, jag kände kallsvetten bryta fram på min haka.

K r a a t s c h, ljöd det, midskepps höjde sig däcket i en båge, maskinrumsöfverbyggnaden vek sig i vinkel, ventiler och skorstenar bucklades och föllo och i strimmor af rök sköt å n g m a s k i n e n upp genom däcket. Maskinisten slog med ett knappt mänskligt vrål händerna för ansiktet och föll ned i botten af båten. Högre och högre reste sig maskinen, nu lutade den öfver och sänkande däcket djupt ned mot vattenytan rullade den ofantliga tillställningen ned i hafvet. Vågorna sprutade högt i luften och ända bort till vår lilla båt kändes stänket af nerfallande vattendroppar. — —

»Se, se,» kved eldaren och pekade med ett

darrande pekfinger bort åt ångaren till — — och har man sett på fasen, ur samma taggiga hål genom hvilket ångmaskinen nyss kommit, syntes ångpannan, med fyr och allt sticka upp.

Nu kunde jag inte hålla mig längre, utan vänd till kaptenen sade jag med högtidligt allvar:

»Kolga hade visst inte så god mage, som kapten trodde» — jag hade tänkt säga mer, men orden fastnade mig i halsen under kaptenens bistra blick. Ångpannan, nu böjd i båge, svängde öfver relingen och försvann med sitt virrvarr af kranar och rör i ett ofantligt moln af ånga.

»Bittervattnet, bittervattnet,» mumlade kaptenen tydligen halft konfys. »Nej, en sådan händelse har jag då aldrig hört talas om,» fortsatte han halft för sig själf, under det han med stela blickar följde det sjuka fartygets excentriska rörelser.

Den tomma ångaren lutade allt djupare mot vattnet som nu strömmade in på flera ställen, fartyget liksom drack med ett otäckt sörplande läte — — så reste det sig igen och blef liggande stilla. Anfallet var tydligen öfver. Vi väntade ett par timmar, men allt förblef stilla och omsider gaf kaptenen oss order ro tillbaka till fartyget.

Med spänning äntrade vi uppför de höga sidorna! Min gud ett sådant virrvarr.

Maskinisten grät, lutad öfver hvad som för

en stund sedan varit maskinrumsskejlejtet och besättningen spred sig som en svärm af råttor för att undersöka de lidna förlusterna.

Fartyget var t o m t, absolut. Mellandäcksbalkar, tvärväggar, stöttor, hytt och skansinredning, allt var borta. »En sån fullständig rensning har jag då aldrig skådat förr,» sade jag för mig själf, medan jag slängde mig från balk till balk, sökande efter platsen där min hytt hade legat. Kolga var som ett tomt skal, endast några förvridna vinkeljärn, som i fantastiska spiraler snodde sig om hvarandra utvisade någorlunda däckets höjd öfver kölen och en ensam däfvert såg melankoliskt ut öfver den spruckna relingen.

Emot mig kom kaptenen, svängande sig från, jag höll på att säga »gren från gren», ej olik en fetlagd apa. »En sån satans reklam för bittervattensfabriken,» pustade han då han hann fram till den balk hvarpå jag dinglade.

»Och "Kolga" som skulle ha så god mage,» inföll jag. —

— — Kaptenen gaf mig en sned blick. »Styrman,» sade han — »det var 11,000 liter bittervatten.»

FÖRBANNELSE ÖFVER SMINKES OCH NETZDORFS PATENT OCH ELOF MED — HÖR PÅ

»Vi måste skaffa oss en tjänare, en manlig tjänare, en trogen själ, helst en negergosse, ack Ossian, så förtjusande det skulle bli, ack säg ja, säg ja,» och min hustru, som liksom alla kvinnor är en smula impulsiv af sig dansade rundt omkring mig i andfådt jubel öfver den manliga tjänaren, som hennes lifliga fantasi lurat henne tro jag lofvat skaffa.

Nå det blef äfven en manlig tjänare, ty visa mig den man, som orkat säga nej tillräckligt länge för att hans fru skall tröttna säga ja!

Tjänarens namn var Elof, inte var han precis idealet, det höll då till och med min fru med på, men han var villig och litet slö, hade trogna blanka hundögon och hans hufvudsakliga göra hos mig tycktes vara att sitta i köket och tåligt bida, det skulle bli måltid igen.

Han älskade vår jungfru — men nu till historien.

I fjol skaffade jag mig en gås, fin skånsk, från Tyskland och hon skulle då gödas. För att spara tid köpte jag mig en s. k. »gåsgödare» Sminke och Netzdorfs patent n:o 1109, pris netto 15,20.

Apparaten var synnerligen enkel, en låda, en slang och en vef, man kopplade gåsens hufvud vid slangen, vefvade i henne maten tills hon skrek »nog», och lät henne sedan sofva middag.

Elof hade fått sig anförtrodd gödningen förra året, men när jag så gick ut efter ett par timmar för att titta på honom, satt den skälmen och sof, vefven gick dock rundt för den hade han ej släppt, men gåsen — — där fanns ingen gås, jo bland gåsmaten i lådan hittade jag en helsickes massa fjädrar och innanmäte — Elof hade dragit maskinen baklänges. Det var de, de!

I år hade jag äfven fått hem en präktigt mager och senig gås, som nu med fördel borde fyllas. Patentgödaren togs fram och jag gjorde med möda ren den. Elof såg intresserad på, men rörde aldrig en fena, så kopplades gåsen vid och med sur min begynte Elof arbetet. Jag ritade nu en pil på marken utvisande »rätta hållet», men Elof svor »att det var då rakt onödigt, nog skulle han dra rätt o. s. v.» — Jag hade nu ett ärende ned till stationen och jag lämnade därför Elof, allt under det han svor och förbannade sig på att nog skulle han göra arbetet riktigt. Den filuren tyckte förstås det var katten

så mycket behagligare sitta hemma och vefva än att gå den 2 kilometer långa vägen till stationen i lera och regndusk.

Efter ett par timmar var jag på hemväg, det var en mulen septemberdag utan blåst men fuktig och med vägarna uppblötta och sönderkörda. Jag hade väl gått en kvart, då jag vid en krök af vägen fick syn på Elof, som kom springande, det var första gången jag såg honom göra det, och sista med, hvad det angår, nåväl, han kom nu löpande med händerna för ansiktet. Jag skrek med skarp röst: »Elof, stanna,» och han stannade, men mer än så, han föll på knä, så leran skvätte högt upp, omfattade mina knän och gjorde förtviflade ansträngningar få in hufvudet mellan dem. Han var tydligen alldeles från vettet!

Jag lät min käpp dansa på hans ändalykt och sporde samtidigt: hvad som i fridens namn gick åt honom, men han endast bölade sakta, och borrade hufvudet allt längre och längre in. Jag förlorade balansen och föll öfver honom. — Sablar — midt i smörjan: »Hvad menar du, din rackare,» skrek jag och störtade upp för att genomprygla min galna dräng, men han var redan i fullt språng bortåt vägen och försvann snart ur synhåll.

Jag fortsatte hemåt lerig och bedröflig och uppfylld af allehanda funderingar öfver Elofs excentriska uppförande.

Nu var jag strax hemma, jag följde ett högt staket, vek om hörnet och — — satte mig af häpen undran rakt på ändan i vägsmutsen. Ja det var för vidunderligt. — — — Där gick gåsen, men hvilken gås, jo en sjujäkla gås, väl sina 3 meter öfver ryggen och med ben som 10 stolpar — Elof hade tydligen gödt för väl.

Gåsåbäket traskade lättjefullt öfver gården, för hvarje steg görande stora, trekantiga hålor i gräsmattan.

Tjohej, nu gick afträdet och gåsen fortsatte med ett armband om ena foten.

Nu satte jag mig försiktigt i rörelse, smög mig bakom huset och kom in genom ett öppet fönster.

Jag nappade mitt gevär från väggen och sprang ut i köket, gåsen stack just in hufvudet genom köksfönstret och med ett stort rammel föll våran jungfru, styf af häpnad, mot en tallrikshylla.

Nu sköt jag, röken fyllde rummet och tvang mig att hosta, men gåsen bara hväste till och hufvudet vaggade fram och åter liksom sökande någonting. »Pang, pang» och åter »pang», patronhylsorna föllo skramlande mot golfvet, men lika förbannadt, stod ej hufvudet kvar, och som det tycktes lika oskadadt som förut. Detta blef mig för starkt, jag flydde in i mitt rum igen och ringde i min förvirring upp länsman, men han var borta. Kling, klang lät det nu från köket,

gåsen hade dragit ut hufvudet och vandrade bort öfver gärdet. —

Nu höjde hon sig i luften, flög hon? Nej vingarna lågo tätt efter kroppen och de långa benen hängde rakt ner, litet snedt låg hon förstås i luften men det var afträdets fel, det tyngde väl. — Jag följde apatiskt efter henne längs vägen, såg ingenting, hörde ingenting, kände jag stötte mot något hårdt, tvingade mig se ner, höll i mina armar en gammal käring. Hon föll vigt öfver ända, men sade ej ett ljud, hennes onaturligt uppspärrade ögon voro fästade på gåsen med det spända uttryck hvarmed en nyfödd ser på ett aeroplan!

Jag lät henne ligga och skred vidare, folk stod här och hvar och stirrade under tystnad upp mot den egendomliga synen, en hundraårig gubbe tog med darrande röst upp en psalm, jag tror sannerligen alla trodde det var djäfvulen.

Gåsen syntes nu mera otydlig och snart försvann den alldeles i regndiset.

Ett par hundra meter därifrån jag stod, höllo några karlar på att draga fram Elof ur en buske, hvari han likt en struts gömt sitt hufvud. Det var svårt få ut honom och svårare att förstå hans af snyftningar och hviskningar afbrutna berättelse. Han hade somnat förstås, dragit vefven i sömnen och så vaknat mellan gåsens väldiga ben: »Å ja sprang, å hur ja sprang, för jag ble så rädd så,» slöt han.

Dagen därpå slog jag sönder »patentet» och lät Elof begrafva det bakom spillrorna af uthuset. Jag upptäckte sedan att han släpat dit en ofantlig hög med sten, en riktig ättehög låg öfver grafven, han tyckte förmodligen man ej kunde vara säker nog!

LYFTKRANEN

Ni ha nog alla sett den leksak jag nu ämnar beskrifva, hundratals barn leka ju med densamma. Jag menar en »skrufflygare».

Denna leksak är så enkel att det nästan är löjligt kosta på den någon förklaring, men — —

Nåja, den består af ett propellerblad af tunn plåt, som om den hastigt föres uppåt en gängad stång kommer i rotation och höjer sig i luften. Klart, hvasa?!!

Jag har själf sett det fast i mångdubbelt större skala, det var då en 3 tons lyftkran intog propellerbladets plats. — Ja, skratta ej, detta är allvarliga saker — hör på!!

Jag bor vid en kanal och på andra sidan finns där en kaj hvarest man lassar kol. En lyftkran står där ock, en som jag nämnt 3 tons och gråmålad.

Jag var en eftermiddag ute och gick, det var slaskigt och grått och det var i midten af november. Jag kom att gå förbi lossningsplatsen.

Lyftkranens kedja rasslade i ett, box efter box fyllda af kol tömdes i de väntande vagnarna, hästar gnäggade och arbetarna svuro, allt dröp af väta.

Prämen som lossades var en stor svart låda och i aktern fanns en hytt ur hvars skorsten en blå rök trögt steg upp i den disiga luften. Nere i det öppna lastrummet skramlade spadarna och kolboxarna gingo med god fart upp och ned.

Jag stannade ett stycke från platsen och såg på Kranen, karlarna, hästarna, prämen, allt bildade tillhopa en tafla af en viss brutal skönhet, jag gick närmare.

Jag stirrade på lyftkranen, tänk så han l y d d e. Fram och åter, upp och ned gick den och genom kranhusets lilla fönster skymtade jag föraren, för mig, en af de mest afundsvärda på jorden, tänk att få stå så där och svänga rundt, alldeles som på bal.

Huchchch — kolkorgen svängde förbi mig i riktning mot vagnen — nu var den förbi —.

Kusken nappade efter sprinten, som skulle bringa boxen till tippning, men fick ej tag i den, boxen for förbi, i förbifarten kastande honom på magen ned i kolhögarna.

Kranen hade nu tillryggalagdt en cirkel och ånyo susade boxen förbi mig, försvann ett ögonblick och dök så ånyo fram å andra sidan, med ökad fart. Styrhusets dörr slogs upp och fö-

raren visade sig. »Jag får den ej att stanna,» tjöt han, medan han snurrade förbi.

I nästa ögonblick försvann han om hörnet och så flög han ånyo förbi oss, en bild af absolut hjälplöshet.

»Nu hoppar jag af,» skrek han då han för 7:de gången sköt förbi — centrifugalkraften slungade honom i en vid båge ut i luften och med ett plask slog han i kanalen, en rasande tur —.

Allt arbete hade upphört, och kring lyftkranen var en stor tom plats, det gällde att akta skallen, ty kolboxen, som vägde sina modiga hundra kg., kunde bli obehaglig om han kom loss.

Lyftkranen gick oafbrutet rundt, kättingen med kolbox låg af farten horisontalt ut i luften.

Det hade börjat snöa.

Tunga och stora kommo flingorna ur det gråa intet och blefvo strax till vatten då de nådde marken.

Jag betraktade uppmärksamt lyftkranen, lyfte den ej på sig, eller såg jag miste??

Jo min själ — nu gick den på bara ett par hjul, allt fortare och fortare surrade kranhuset rundt, boxen skar nu luften med ett ljud som af flera ångbåtshvisslor och så »herra jubmel!» som lapparna säga, höjde sig hela tillställningen från fundamentet och for rakt upp i den snöiga luften. Styrhustaket som på hvar sida sköt ut

omkring 1,5 meter, var det propellerbladet? Ja hvarför inte!

Jag stod som fastnaglad och såg, bara såg, rundt omkring hördes endast folkmassans häpna flåsanden.

Allt otydligare skymtade vi det egendomliga luftskeppet, snön föll mer och mer, det gråa där uppe försvann allt mer och mer i det nedregnande hvita, endast det aflägsna bruset och hvinet af kolboxen lät oss ana att där uppe i luften fanns något utom det vanliga intet — —.

»Detta — tror — jag — ej — på,» ljöd en snörflande röst vid min sida, jag svängde rundt och betraktade förvånad den talande. Det var en liten gubbe och hans skumma ögon stirrade ännu upp i den flinghvita luften. Han höll handen bakom örat — han lyddes —.

»Förstår ni ej,» sade jag höfligt, »styrhustaket var propellern, rotationen gjorde resten och så flög han!»

»Jag hör så dåligt,» klagade han, »men sånt här har jag då aldrig hört talas om, de ä väl nån af de där nymodiga uppfinningarna, kan jag tro,» han snöt sig bullersamt och stapplade bort —.

»Jag undrar just om hon kommer ned snart,» inföll nu en af de kringstående. —

»— De tror ja inte,» svarade jag ty motorn går väl sina tolf timmar med den kraft som finnes i batteriet. —

Ett par dar därefter läste jag en notis i tidningen som jag tog mig friheten sätta i samband med det nyss omtalade: där stod:

Torpare L. N. Lind, 89 år gammal, Östersjötorp, Askersunds landsförsamling, fanns i går morse hängande i sin vedbod. Orsaken till självmordet är att söka i en hastigt påkommen sinnesförvirring förorsakad antagligen af förskräckelse, ty midt på torpets gårdsplan, till hälften nedsjunken i jorden, stod den från Örebro bortflugna lyftkranen. Alldeles säkert har gubben vid lyftkranens nerfallande af ren skrämsel förlorat förståndet och i denna sinnesförfattning begått den förtviflade handlingen. —

JÄTTEBAKTERIEN

Ur en vetenskapsmans anteckningar:

1:a april — — Dessa malaria plasmonier tyckas mig större än de vanliga, ja mycket större — — —

2:a april — — I morse då jag tog profröret ur ställningen tyckte jag kulturen såg något grynig ut — men är det malaria plasmonien? Eller, har jag månne i mitt profrör fått en hittills okänd bakterie och så stor — — Mikroskopet säger det är malaria plasmonien — men storleken, storleken — aldrig förr har det händt mig att bakterier vuxit — — —

6:e april — I dag kan jag med obeväpnadt öga iakttaga plasmoniet — — en sådan goliat bland baciller att på en vecka svälla ut till 300 gånger sin normala storlek — Undrar hur stor den kan bli — — —?

14:e april — Cisternen som skall mottaga min skyddsling står färdig, det har varit en jäktig tid, men nu är allt i ordning — i afton släpper

jag in plasmoniet i kulturen — 500 liter kultur det blir — låt mig se — — nära 2,000 kronor mera, företeelsen är för intressant, för att någon sparsamhet härvidlag får äga rum —

17:e april — — Han trifs, han delar på sig — hela morgonen har jag stått och stirrat ned i kulturen på denna underliga tingest, växt — djur — ja hvad skall man väl kalla den — —?

21:a april — — fortfarande i tillväxt, likt ett stort öga ligger han nu orörlig på cisternens botten och järnpigmenten i dess centrum lyser som en inflammerad pupill —

30:e april — Jag har nu varit borta några dar, plasmoniet har nu nått sin högsta utveckling väl en meter i genomskärning — en jätteprästkrage — — — kan den bli större —? Jag skall vänta ett par dar!

2:a maj — Försvunnen — spårlöst försvunnen! Hur har detta gått till. Cisternen visar ej spår till våld, ingen läcka är att finna — kulturen har sin vanliga höjd — men mitt plasmonium — borta — totalt. Hvad kan ej en sådan bjässe ta sig till — är han smittoförande? — Dumheter — men ändå, smittoförande. Om, ja om — hvilken jätteepidemi — nej Gud bevare oss nådeligen för en sådan händelse. —

6:e maj. Eftersom jag hittilldags hållit mina experiment med plasmoniet strängt hemliga, bär det mig nu emot offentliggöra dem. — Alltså

ingen hjälp utifrån i denna sak. — Ja må se tiden an — — —

10:e maj — Häpnadsväckande! Skulle plasmoniet infekterat j o r d e n — omöjligt! Men hvarför då denna darrning i jordskorpan, ännu ej farlig — åtminstone ej för byggnaders bestånd — men Gud vet hvad som kan hända —.

12:e maj. I natt vaknade jag vid att min säng skakade — ute i laboratoriet klingade flaskorna mot hvarandra —. Jag for upp ur sängen, tände ljus — klädde mig och skyndade ut. — Kolmörkt, förvirring! — Halfklädda människor sprungo i blind skräck omkring och rundt omkring haglade takpannor, spräcktes fönster — —

Mitt plasmonium — mitt plasmonium — hvi gjorde du mig detta —?

8:e maj — Mitt laboratorium i spillror — eldsvådor öfverallt — ideliga markvibrationer, hällregn — åska — jorden sjuk —! Telegram, som ingått — konstatera liknande fenomen öfverallt, ideliga jordbäfningar, men af hittills okänd art — jordbäfningar bestående af ständiga darrningar i jordskorpan — —

10:e maj. Höll i går afton föredrag i läkaresällskapet om mina experiment med det växande malaria plasmoniet och slutade med den förmodan att jättebakterien på något oförklarligt sätt infekterat jorden. — Malariasymptomen upp

i dagen —! Utskrattad, utskrattad! Vänta, om ett par dagar ha vi febern — —

15:e maj — Mycket riktigt, jordhetta — jag skrifver i blotta skjortan och med en våt duk om hufvudet — 40 grader Celcius i skuggan, tusentals solstygn och allt det där. — Träffade en af de ifrigaste skrattarna från mitt föredrag, han log ej längre. — Jag såg på honom att han trodde — — — —

20:e maj — — Återigen föredrag — nu var jag ombedd och auditoriet fulltaligt och uppmärksamt — samt nakna. — En man med sinne för det komiska, skulle nog erfarit stor njutning vid åsynen af dessa röda kroppar.

29:e maj — Myndigheterna ha ändtligen beslutat låta nedgräfva 1,300 kg. kinasulfat i jorden — ja äfven hälla en del i hafvet — Meisler Lucius & Brüning Hochest am M lära gjort stora ögon vid leveransens bestämmande —. Meisler Lucius är världens största fabrik för kinapreparat — —

5:e juni — Bravo! medlet gjort verkan, jordhettan åter gått ned till det normala, men nu hotas vi af öfversvämning — svettningen — — flera tum med vatten öfverallt. — — — — —

3:e juni. Ett sällskap lärda från olika länder ha i dag besökt vår stad. — Föredrag och så vidare. Jordbäfningen fortfar ännu i Frankrike, Tyskland och Österrike. — Det är bakteriologer från dessa land, som göra mig äran — —.

15:e juni — De, den 3:e, nämnda länderna, ha nu äfven börjat med kinainjektioner — — —

25:e juni — Allt ändtligen lugnt — krisen öfver och jorden »frisk» igen. — Nu sedan allt är förbi kan man få en öfverblick öfver förlusterna, och de äro ej få — Paris i spillror, London delvis. Ja nästan alla samhällen i Europa äro nu mer eller mindre ruinhögar — märkvärdigt att Asien och Amerika gått fria — Afrikas nordkust förstås spolierad — ja nu till en annan fråga — Är jorden ett lefvande väsen eftersom den kan infekteras? Är den månne ett ofantligt celldjur, månne en blodkropp i en gigants ådror? Läkarkongressen i Wien nästa år ämnar behandla frågan — — —

25:e juli — Hur kom plasmodiet ur cisternen???

KALKBADET

I mitt hem har jag emottagit en underlig varelse, jag iakttar henne (ty det är en »hon») med spändt intresse.

Hon går nämligen aldrig ut, badar hvarannan dag, men förråder ändå i sina vanor en g i g a n t i s k osnygghet. Hon svarar aldrig på höfligt tilltal och sofver 19 timmar af dygnets 24.

Jag är tveksam om arten af hennes yrke men misstänker starkt, af vissa skäl, att hon under en tidigare epok varit sångerska vid någon sekundteater. Märkvärdigt nog tycker jag rätt bra om henne, och min hustru delar i hög grad min underliga böjelse — varelsen är nämligen vårt barn och i dagarna 3 veckor gammal.

Denna nyföding fick utslag, dessa utslag förvärrades och blefvo i laga tid bölder.

Lillingen blef sjuk.

Jag tillkallade en doktor, han kom. — Inne i sängkammaren låg den lilla på tre tandborstar, ty hon ömmade för eget tryck.

Doktorn vände på barnet, luktade på det och sade:

— »Gif det ett kalkbad» — »förlåt, huru?» sade jag.

— »Kalkbad, hälften kalk och hälften vatten, tid 20 minuter, adjö» — och så gick han.

Strax 3,50 —!

Sedan jag följt den lärde mannen ut, återvände jag till sängkammaren för att börja kuren.

Den var dock i full gång.

Ett badkar fyllt med vatten var inburet och min hustru låg på knä och ihällde kalk ur en stor påse.

— »Hvar fick du kalken ifrån?» sporde jag.

— »Vi hade hemma — till äggen, prosit.» — — Nu nös hon, ty kalkdammet kittlade.

— »Tycks bli bra,» sade jag, och rörde med ena handen kring i den grötiga massan.

Lillen nedlades högtidligen och så bildade vi andra en högtidlig krets kring badkaret.

Lillens hufvud låg som en röd blåsa på den hvita ytan — då och då dök en af hennes små händer upp —. »Nu äro 20 minuter gångna,» skreko på en gång flera röster, ity vi hade vänner på besök. Min hustru lutade sig ned för att taga upp ungen. Hennes hand famlade bak barnets hufvud och så såg hon upp med förlägen min.

— »Ossian, jag får ej ned handen i vattnet» — »Prat,» svarade jag och körde båda händerna

ned mot den hvita ytan, »tjo hej hvad det gjorde ondt.» Alla naglarna gingo, och med ett tjut af smärta stoppade jag fingrarna i munnen.

Jag hade ränt i sten!!!

Kalken hade varit osläckt — lillen var nu lefvande inmurad — jo, jo —.

Rundt omkring badkaret rådde det vildaste tumult, massor af förslag korsade luften, barnet ensamt var lugnt — det log.

— »Arma unge,» stormtjöt min svärmor och alla de andra gummorna repeterade hennes ord — ja allt var sorg och fasa.

— »Hur skall jag kunna amma henne, inte kan jag sitta med ett helt badkar i famnen,» stönade min hustru och betraktade med stela blickar sin inmurade lifsfrukt.

Nå ja, det gick några timmar och vi blefvo så småningom lugnare. Klockan fyra på eftermiddagen hade jag genomfört att lillen skulle föras till en skicklig skulptör — hvilken förvisso skulle ge oss igen vårt barn, och så gaf vi oss i väg. Först jag med barnet i badkaret på en dragkärra och så efteråt hustru min och släkt i samlad tropp.

Uppkomna på ateljén sattes gipsklumpen på en cavalette och skulptören, en god vän till mig, började sitt vanskliga arbete.

Vi andra satte oss i en andäktig krets rundt

omkring, endast min hustru stod, med hela sin själ uppgående i räddningsarbetet.

Det gick en stund och så höll min vän upp.

— »Hör du Ossian, hur l å n g är battingen?»

— »60 cm. med raka och 53 med krokiga ben.»

— »Nå och nu då, ä di raka eller krokiga?»

— »De vete fasen kära du,» svarade jag, »hugg försiktigt bara. —»

»Pang, pang,» gipsklumpar föllo till höger och vänster, och snart stod lillens rosenröda axlar upp ur det nya elementet. Ett enstämmigt jubel hälsade dem, de voro f r i a från de vedervärdiga utslag som i dagar dolt deras skönhet.

Med ett glädjeskri flög min hustru i armarna på den förbluffade räddaren, jag var dock till hands ty jag kände hennes impulsiva natur och snabbt som en blixt var jag emellan och de unga tu skilda. — Lillan log.

Förlägen ordnade min fru sina kläder och skulptören fortsatte uthuggningen.

Det gick en stund, ännu ett par skickliga hugg — och barnet föll i sin påpassliga moders armar. — —

G l ä d j e t å r a r o. s. v.

Denna händelse är sann, skulptörens namn är Rodin och skådeplatsen Umeå, tro mig. Illvilliga människor påstå allt vara lögn, men lit på mig, a l l t ä r s a n t.

För öfrigt hänvisas till intyg och dylikt, hvilka äro till finnandes på Kungl. Biblioteket i Stockholm. Visas mellan 2—4 eftermiddagen samma tid som den s. k. djäfvulsbibeln.

PIANINOT MED DET DÅLIGA LYNNET

Inne i det varma, ombonade rummet sutto moster och jag och Josef och tre af hans bröder och min hustru.

Lampan sken, och röken från pipor och cigarrer steg rakt upp i luften, olikfärgade drycker skimrade i de slipade glasen och bakom en halföppen dörr låg stora salongen i mörker. Ej ett ljud förnams utom mosters dofva röst och det taktfasta hackandet af våra tänder, ty moster berättade en hemsk och sällsam historia. Ja moster hade en sällspord berättareförmåga, hon liksom spelade fiol på våra ryggrader med skräckens isiga stråke. Nå, dryckerna sjönko i glasen och emmastolarna klirrade, ty vi kände behof sitta n ä r a hvarandra. Mosters berättelse blef allt hemskare och hemskare, och emmastolarnas trissor klirrade allt starkare och starkare och moster ämnade just lägga hela sin själ i en öfvermänsklig skräckfinal, då ett hasande ljud helt plötsligt lät höra sig från den mörka och absolut människotomma salongen.

»Hör,» sade moster, »hvad var det?»

»Hack, hack» lät det, precis som då någon släpar sig med såriga fötter öfver en stubbåker.

Vi hade alla sprungit upp från våra stolar och stodo nu i en liten darrande klunga tätt tryckta mot väggen, nej inte alla, nej moster satt ännu kvar i sin stol, men nu reste hon sig makligt, kastade en förvånad blick på vår tanddallrande och kallsvettiga sextett, och gick ut i salongen.

»Knik, knak», det elektriska ljuset flödade ut öfver rummet och i detsamma brast moster ut i ett högljudt skratt.

Detta återgaf oss alla vårt mod, vi nalkades hastigt dörren och tittade ut — ja, tänk ändå hvad ett uppjagadt nervsystem kan spela oss för spratt. — — Spöket var mosters sköldpadda, mosters lilla Nebukanezar, hon gick nu snedt öfver golfvet och så. — — —

Med lättade hjärtan återvände vi till våra stolar.

Klockan var nu nära ett på natten.

»Har ni läst den lilla ströskriften »Kroppens komedier af redaktör Möller»,» sade Josef. »Apropos den, så är där en historia om en kurre, som lägger naglarna på en annan kurres tinningar och denne senare kurre sitter framför ett pianino och spelar allt hvad han, som står bakom tänker på — — — om vi skulle försöka?»

Detta förslag af Josef mottogs med förvåning.

Josef, Josef som alltid annars denna tid på natten brukade vara grälig och benägen för blodsdåd, denne Josef satt nu tyst och beskedlig och föreslog, tydligen på fullt allvar ett vansinnigt experiment. Vi sågo förvånade på hvarandra, men gingo med på skämtet.

Jag som varande en smula musiker satte mig vid pianot. Josef ställde sig bakom mig och lade sina kalla händer på mitt hufvud. Moster och de öfriga bildade en skeptisk menighet.

»Bed honom spela Chopins sorgmarsch,» hviskade moster till Josef. »Nej, det är fusk, för det stycket kan Abel förut,» sade min hustru.

»Nej tig,» röt Josef och blundade.

»Sof, sof — s-o-f,» mumlade han till mig och hans fingrar kittlade mig alldeles vådligt.

Jag började verkligen känna mig sömnig, men det kunde ju vara allt dryckjoms skull.

»Sof — sof!!»

Jag funderade skarpt, hvad ville månne Josef jag skulle spela, men så började jag tänka på att Josef kanske skojade med mig, ja visst skojade han, var inte Josef skyldig mig flera kronor, ack den skurken, att sitta här som ett åtlöje. — — Nu hörde jag liksom i ett aflägset fjärran: »tyst, nu sofver han». —

Jag ämnade full af indignation protestera, men löjligt nog gick det ej — och jag, som var

så arg. — Jag, som egentligen bort ligga vid denna tid på dygnet, ack den förbannade kulturen som tvingar människor lefva så bakvändt och osundt. Och Josef den skurken — jag måttade lömskt en stöt bakåt öfver min axel, den tog tomma luften. I samma ögonblick bet mig någon i handen. Jag hörde ett högt skri — min hustru? — Kände, att tusen händer grepo mig, jag sväfvade bort, jag flög — och så blef allt svart. — — —

Dunk, dunk, och så ett skallrande brak, det ljöd i mina öron som bisarra ackord, det hördes skalor i okända tonarter och så åter bom, bom, dunk, dunk — — hvar var jag. — Jo i mosters rum. Min hustrus bleka ansikte låg tätt intill mitt och på mattan låg en svart klump — moster? Dörren till salongen var stängd och Josef och hans bröder höllo på att stapla upp bord och stolar mot densamma, allt var så underligt och så öm jag kände mig i hela kroppen, hvem hade sparkat mig??

»Hvad har händt?» sporde jag förvirradt.

»Ja, säg det Abel, ack, älskade, är du oskadad?»

Dunk, dunk, kling, kling och bakom den barrikerade dörren hörde jag åter den vansinniga tonmålningen löpa upp och ned, bom, bom. —

»Ack, Abel, pianot — — det lefver!!»

Jag var i en blink på fötter och snabba och förbluffande upplysningar bombarderade mina

öron. — Pianot hade helt oförmodadt slagit ihop käkarna, tagit ett vildt språng framåt och med hela sin tyngd kastat sig öfver mig och Josef. Att vi ej krossades under gigantens fötter kunde vi tacka Josefs yngsta bror för, hvilken med sällspord rådighet slungat en stor fotlampa rätt i pianots gap och på så sätt hejdat dess framfart ett ögonblick. —

Dunk, dunk, kling, kling. — — —

Vi sågo på hvarandra med bleka ansikten, inne från salongen ljödo fortfarande de bisarra tonerna och golfvet darrade under tunga fötter, braket af fallande blomkrukor blandade sig med de klirrande smällarna från mosters många porslinspjäser, som nu vid odjurets dans tumlade ned från atenienner och hyllor. — —

»Begriper du det här?» frågade Josef med darrande röst.

O m, ja det var en fråga — — hör på!

»Du är ju alltid grälsjuk och djäflig vid denna tid på aftonen (klockan är väl ½2 på morgonen) — nåväl. Ditt lynne gaf du pianot, jag, d. v. s. mina händer, öfverförde det, så det är egentligen du som nu lefver som en bindgalen flodhäst där ute i ensamheten!»

Josef föll ned mot en divan — men sade ingenting, kanske han lofvade sig själf börja ett nytt lif?

Bom, bom. — — —

»Snart går dörren,» yttrade nu min fru med

en blick på dörrspegeln, som visade stora sprickor. — — — Vi rusa ut och slå ihjäl eländet, vapen finns — och den Josefs yngsta bror, som yttrat detta, ryckte ned från väggen en väldig stridsklubba.

Stridsklubba, jag ser att detta lilla ord förvirrar läsaren, hvarför hade moster stridsklubbor i sitt rum, jo hör. — — —

Mosters man, som i lifvet handlade med kuriosa, efterlämnade naturligtvis vid sin död åtskilligt grejs och däribland en hel del gamla vapen, som moster af pietetskänsla med den döda hade upphängda i sitt rum.

Nå, för att nu fortsätta berättelsen, så voro vi då alla med på det vildsinta förslaget, och om ett par minuter störtade vi alla i samlad flock ut i salongen beväpnade till tänderna.

I salongen var allt vändt upp och ned och pianot som åstadkommit denna villervalla höll just på att med belåtna grymtningar beta af en stor palmväxt.

Kratch, Josefs yxa föll med kraft ned mot Odjurets rygg och med ett sällsamt vrål af ilska, ja vrål var det ju egentligen inte, utan en dubbel kromatisk skala i x-dur vände sig pianot ovigt omkring och stirrade ilsket på oss med sina små röda ögon. — Vi gåfvo det för titta, pang, pang — och stötar och slag regnade nu ned öfver det förbluffade djuret. — Nu föll det ut, gjorde ett språng värdigt en panter, Josef halkade bland

porslinet, och i nästa ögonblick var pianot på honom och bearbetade honom i yttersta raseri med sina fötter, under det det oupphörligt snappade med tänderna åt oss andra, hvilka, ej olika en skara vildar, hoppade omkring det i yttersta stridsraseri och svettiga långt öfver öronen.

Pianots ena gafvel var nu utslagen, jag grabbade tag i så många strängar jag fick tag i, lät min knif beskrifva en snabb halfcirkel, och odjurets rasslande vrål förstummades till en del, det föll öfver på ena sidan och sidorna böljade ut och in under dess häftiga andetag — vi fingo i hast fram den medvetslösa Josef och ägnade honom den ömmaste vård, hvilken han belönade med att med svag röst hjärtligt förbanna mig, som han påstod hällt kall punsch innanför kragen på honom. — — — — Ute i salongen låg pianot halft omkull och moster bearbetade det med seg energi med en liten handbila från 1700-talet — pianot var döende, snedt och vindt med utslagen rygg och bortfallen öfverkäk företedde det en egendomlig och hemsk anblick — och så det att det l e f d e. — De afskurna strängarna vredo och knorrade sig och den buckliga och spräckta fasaden häfdes af tunga suckar — — det l e d och detta lidande var så hjärtskärande tydligt, att vi alla brusto i gråt. — Ja där stodo vi i en halfcirkel och snyftade, och en liten blårutig näsduk gick från hand till hand. — — — Pianot rullade fram och åter i svåra plågor, och med

stora tårar i sina ögon affärdade Josefs mellersta broder det med ett kraftigt yxhugg. — — — — Tysta stodo vi en stund omkring liket, och litet hvar ångrade nog sin andel i detta mord, då moster hof upp sin stämma och med darrande röst frågade: — »Men barn, hvarför slog vi egentligen ihjäl henne, hade det ej varit bättre tagit henne tillfånga och förevisat det mot en skälig entré — tänk en sådan sällsynthet,» och vid tanken på vår, och äfven sin dumhet, brast hon ånyo ut i en flod af tårar. — —

STENHUSET SOM SLOG UT I BLOM

Jag är en man utan vidare bildning, en enkel småborgare och jag gör ej anspråk på att kunna skrifva litterärt, men jag känner på mig att får jag ej anförtro nedanstående händelse åt papperet blir jag kollrig. Haf öfverseende med språkliga brister och hör min sorgsna saga — — —

Jag ägde ett stenhus vid en liten gata och det gjorde mig förtviflad, inte att jag ägde huset, nej då, utan därför, att det blott var ett tvåvånings. Dödt kapital, ja, hvad får man väl för ränta, ack, mindre än intet — fattiga 2 % och det lefver man ej på, nej minsann.

Jag hade funderat åt alla håll. — När man betänker tomtens värde, inte hade jag råd att bygga och inte ville jag sälja. — — — Ja, förlåt en gammal man, men när jag börjar tänka hur usselt och galet allting var, så blir jag liksom litet hysterisk. Jag satt ofta på taket till huset midt emot mitt och stirrade på mitt hus och jag tyckte att rutorna blinkade hånleenden. Ja, nu när jag tänker efter, är jag förvissad om, att

huset af ren elakhet blott var två våningar. Nå, en natt, ty huset midt emot mitt stod tomt och jag har nyckeln, gick jag som ofta hände upp på taket, och satt länge i månskenet bredvid en skorsten och funderade.

Sorlet från gatorna hade tystnat och det enda jag hörde var igensmällandet af någon port samt rökhufvarnas gnisslande. Jag kände att finge jag ej snart huset på ett billigt sätt, så att säga större, skulle jag bli tokig, och i tystnaden kom då plötsligt idén, min förbannade idé. Ändtligen — — —. Jag skulle gödsla huset, sköta det som en tynande växt, kanske skulle det då belöna mig och växa? — — Ja kanske. — Jag var så upprörd och glad, att jag fällde tårar och halft förblindad hade jag svårt finna takluckan, utan höll på att ramla ned och slå mig fördärfvad.

Följande morgon skref jag till en vän som har landtbruk och frågade om han ej kunde afstå en 150 liter gödselvatten. Jag fick förstås svar med förfrågan, huruvida jag var tokig, men ändå, om en vecka eller så fick jag ändå notis på 10 damejeanner, »innehåller vatten», stod där och jag lät ofördröjligen köra hem dem. Men ni må tro det var ett sjå få upp spruta och vatten på hustaket jag talt om, för inte kunde jag stå nere på gatan och spruta. Det gick dock till slut och följande natt äntrade jag, glad som en pojke, upp genom brandluckan och började besprutningen.

Lukten fyllde mig med fröjd, det låg en hymn af befruktning i den tyckte jag och jag gjorde i den natten af med 20 liter.

När jag kom ned på gatan igen var mitt hus alldeles gulstrimligt och en stark lukt af ladugård fyllde luften.

Himlen var stjärnklar och det lofvade bli en vacker morgondag. Ja, den blef verkligen vacker. Solen gassade varmt, men hela dagen ringde det på min tamburklocka, det var förbittrade hyresgäster, som ville ha reda på hvarifrån den infama lukten kom ifrån — »i n f a m a» — jag tyckte det luktade himmelskt.

Vid 2-tiden gick jag upp på vinden och lyssnade, knakade det ej i golfvet? Ljöd det ej ett sorl, när jag lade örat mot hanbjälkarna.

Jag var uppe på taket, knäppte det ej i plåten? det var så underligt. — —

Mera vatten — och följande natt gick 50 liter. Så gick det en vecka utan att någonting hände, vi hade mulet väder och ganska mycket regn. Men en afton klarnade det och barometern steg.

Jag var nerbjuden till våningen under, där en paraplyfabrikör med hustru och två vuxna döttrar bodde. Vi hade en trifsam afton, dock tycktes mitt värdfolk ibland förbrylladt, de sågo sig ofta omkring liksom de känt sig främmande i sitt eget hem. — »Så lustigt,» sade äldsta dottern, »se mamma, rullgardinen räcker ej till och

i går kväll gick han ändå, långt nedanför karmen.» Jag kände en iskall kåre gå utefter min rygg — växte ej huset, sträckte det blott på sig? Jag tog så fort som möjligt afsked och skyndade ned på gatan. Jag hade ej varit ute på några dagar och där jag nu stod och stirrade på mitt hus förekom det mig främmande, ja högre. Ja min själ, högre var det, det liksom stod på tå — — —. Jag tumlade darrande in till mig och natten gick under oroliga drömmar.

Jag upphörde att vattna, men hvar dag sken solen och mer och mer reste sig huset. — —

Nu var jag ej glad längre, nej nu förbannade jag mitt påhitt, fortfor det så där blefve ju huset obeboeligt.

I mitt rum nådde jag ej upp till taklampan, knappt en stol räckte till och fönstren voro som springor.

Huset ådrog sig en ofantlig uppmärksamhet och hvarje dag måste polisen rensa gatan.

Mina hyresgäster hade längesedan flyttat. »Inte ville de bo i ett sådant djäfla hus,» sade de. — Jag blef folkskygg och smög mig endast ut nattetid för att hämta frisk luft och oftast gick jag upp på det tak där min fördömda idé blifvit född. Jag satt timtals och tittade på mitt hus. Det såg så underligt ut, långt och förvridet sträckte det sig med sina strimmor till fönster högt öfver de andra husen.

En natt somnade jag däruppe på min observationsplats, det fanns ett galler rundt brandluckan och innanför det satt man så tryggt. —

Jag vaknade vid att jag frös. Solen hade nyss gått upp och taken voro ännu i skuggan försilfrade af dagg. Plötsligt spratt jag till. — Det small från mitt hus. — Så small det ännu en gång och så kom en hel salfva af små, ilskna knallar. Häpen reste jag mig upp, och tumlade förvirrad tillbaka — — —!

Mitt hustak delade på sig, det slog ut som en b l o m m a!! Takstolarna stodo som refben mot luften och sparrar och läkt vredo och krökte sig som fingrarna på en lidande. Ännu ett brak och taket liknade nu en solros.

Skorstenarna stodo upp ur kalken som höga, vajande ståndare. — — —

Det var alldeles tyst nere på gatan, men så kom folk löpande. De trodde väl att jag sköt med mitraljös. Jag hörde hur sorlet steg och föll, jag frös om benen och kallsvetten rann nedåt hakan, allt var så overkligt och hemskt. Kunde hus växa som blommor? Sof jag? Nej då, jag var alldeles vaken. —

Inne på det som en gång varit min vind hängde ännu ett klädstreck med tvättade kläder, de lyste så hvita i solen och vajade af och an för vinden som spelade in mellan de brustna och förvridna takstolarna. — — —

SNÄLLTÅGSLOKETS SON

I.

Öfver de vida myrmarkerna går järnvägen. På ömse sidor om banan sticka tufvorna upp sina okammade hufvuden, ej olika en härskara rödhåriga drunknande och dvärgbjörkarna stå i små flockar så ömkansvärdt sneda och böjda af giktens ande, som lefver under det döda vattnet vid deras fötter. De stå i klungor dessa björkar, de söka lä bakom hvarandra, men det finns ingen lä på dessa förtviflans slätter där endast generationers härdning förskona allt lefvande från reumatismens gissel.

II.

Här lefde en liten snigelflicka med spräckligt skal och hon älskade.

Hon älskade den store och starke främlingen som hvarje dag dundrade förbi med sitt tåg af

vagnar, och hon ryste af hänryckning vid blotta ljudet af hans djupa, starka andetag.

Men han såg henne aldrig, förgäfves lade hon sig mellan skenorna blygt bjudande den framstörtande giganten sin mjuka, gråa barm — men aldrig en blick, aldrig. —

Han hade så brådtom och hon fick hvar dag upplefva förödmjukelsen vara försmådd, försmådd — — och ådrog sig äfven en svår hufvudvärk af att jämt lefva i skuggan af snälltågets smällande buller. Hon brukade krypa upp på skenan och lidelsefullt kyssa detta lyckliga blanka, som fick äran trampas af hennes älsklings stålsko, och det gick veckor i längtan och drömmar.

III.

Men en dag kom verkligen lyckan, hon kom ur fjärran och orsaken blef ett tappat hjul.

Snigelflickan hade som vanligt klättrat upp på banvallen och väntade nu tåligt, mellan skenorna, den hänsynslöses bullrande ankomst.

Nu syntes röken öfver horisonten, och snigelflickan, som lutade sitt lilla längtande hufvud mot rälsen, kände den vibrera.

Högre och högre blef bullret, närmare och närmare dånade expressen på sin väg mot söder, snigelflickan stack hufvudet in under skalet då. — Ett sönderslitande brak, ett ljud som då tusen

knifvar gnissla mot tusen tallrikar, rälsen darrade och så blef allt tyst och stilla.

Snigelflickan såg upp — några meter längre bort låg hennes älskade på knä — för henne? Ack nej, ett borttappadt hjul, ingenting annat, men det visste ju inte snigelflickan.

Darrande smög hon sig mot hans svarta väldiga barm.

»Att du ändtligen kom, du min starka hjälte,» suckade hon, »hvad du dröjt, säg föraktar du mig ej för min kärlek till dig — men du är ju mitt allt — säg?»

Lokomotivet såg storögdt ned på den lilla varelsen vid hans fötter, han hörde förbluffad på hennes snabba blyga ordström och så skrattade han till — ty han var arg!

»Detta eländiga uppehåll, detta förbannade hjul,» grisslade han, ty det var ett lok med självaktning och höll styft på de reglementerade tiderna — »komma de då aldrig med domkraften.»

Snigelflickan teg, han hörde ju ej på henne, men — han var ju skadad, att hon ej sett det förr — ett af hans 16 blänkande fötter hade ju fallit af och låg nu som en skinande gloria några meter från olycksplatsen.

Ack hur kunde hon vara så dum och tro han skulle tänka på h e n n e, hon som han kanske aldrig sett — och så var han ju sjuk. —

Ett oändligt medlidande fyllde henne, och hon kröp närmare i ett oklart begär att hjälpa.

Grofva karlskor hotade henne från alla håll, men hon kom lyckligt upp på snöplogens sluttande plan.

Nu var hon uppe, nu skulle aldrig någon skilja dem. Hon sög sig lidelsefullt fast — å, denna starka, fasta barm, dessa blanka muskler, denna gigantiska mage — ja, hon var lycklig, mycket lycklig vid tanken på sin älskades starkhet, ja mycket lycklig.

Loket hade blifvit ställdt på fötter och såg sig nu omkring, efter den lilla som så lidelsefullt förklarat honom sin kärlek — ha ha. —

Nå ja, hon var ju mjuk och vän och var hon så dum så — han undrade blott hvad hans starka sjudande älskarinna, hans blanka »608» nere i hufvudstadens stallar, skulle säga. Hvad hon skulle skratta, då han berättade. — —

Han såg ner på snigelflickan, som darrande kröp ihop under hans skarpa blick.

»Jaså du älskar mig, ja, du får det, jag skall äfven älska dig, du skall bli min lilla hustru blott vi komma från detta fördömda ställe, kryp upp bakom tendern, där är lä, här framme blåser du bort.»

Snigelflickan hvarken såg eller hörde — han älskade henne — han älskade henne — hon fick vara hos honom — men hvar var »tendern».

Hon kröp lycksalig längs lokets breda rygg

men så stannade hon rådvill — tendern, hvad var det för slag?

Nu hörde hon en grof röst bakom sig: »Nå gualof att inte tendern gick — ja kilar upp ett tag till, å, bara ett par bucklor.» —

Snigelflickan fick nu fart och nådde utan äfventyr hvalfvet under skyffelboxen, där låg hon tyst, hon hörde underliga ljud och hammarslag.

Så skrek hennes älskade. —

Led han? Hon blef iskall af skräck, men nej, det var blott signal till afgång och så — hörde hon rätt? — »Håll dig väl fast, älskling» — det var till henne. »Han kallar mig sin älskling, Gud hvad du är god,» hviskade hon — och så gick färden mot söder.

IV.

Snigelflickan hade nu bott hos loket i flera månader, alltjämt lika förälskad.

Men ganska ensam var hon, ty hennes man tillät henne ej medfölja på hans långa resor, utan måste hon stanna kvar i det stora svarta rum, som var deras hem, de långa, långa dagarna. Dock, det var ju hans hem, allt var henne så kärt, de buckliga oljekannorna som mjukade hans trötta leder, trasselhärfvorna som hade hans doft, kolen som han åt — allt var föremål för hennes stora kärlek.

Hon kröp dagarna i ända rundt omkring i stallet och undersökte och smekte alla dessa otaliga ting som voro afsedda för hans skötsel.

Hon hade sökt äta hans mat, men blifvit mycket sjuk, nu lefde hon på, ja hon visste knappt på hvad — det var visst mest kärlek. —

V.

Kvällarna voro hennes fröjd, ty då kom han hem, och medan slafvarna putsade och skötte honom, satt hon i hans famn och fick höra så mycket underligt nytt från det stora och skrämmande, utanför de svarta portarna till deras hem.

Och nätterna — visst led hon ibland i hans eldfamn, men hon älskade ju honom. — Och så gick tiden, snigelflickan orkade ej som förr krypa omkring utan satt nu oftast i ett hörn och drömde, drömde om den väntade lille, och om honom, den starke, hennes lifs innehåll. Hon såg honom så sällan, han fick göra långa resor och var så trött och gnatig då han någon gång kom hem, att den lilla snigelflickan ofta förskräckt gömde sig i någon vrå, tills hans värsta vrede lagt sig.

VI.

En kväll hände något ofattligt, i stället för hennes man, kom en annan jätte inrullandes, han klädde helt ogeneradt af sig och var inom några

minuter försänkt i bullrande slummer. Snigelflickan såg förvirradt på honom, men hon tänkte att hennes man bjudit honom ligga där öfver natten och förblef tyst i en vrå.

Att ej hennes man kom?

Timmarna gingo, ingen make syntes till, och morgonen bröt in öfver en liten förgråten varelse, som i sorg vakat natten ut.

Aldrig mer såg hon sin man, ty de höga gudar, som styra lokens banor hade sändt det till en annan station och loket själf — ja han hade snart glömt henne, han var sådan. —

Snigelflickan lefde ej längre, hon gick bort sedan hon gifvit lifvet åt en son. —

VII.

»Det var då ett djäkla lok di skickat oss den här gången,» sade föraren Olsson till sin vän, smörjaren »677», »absolut omöjligt få fart i honom,» fortsatte han: »Men ändå! Titta, fint arbete, snällpanna, jo jag tackar jag, men — i alla fall en sabla trögmåns — — — frågte du om ja ville ha snus? Ja tack.» —

Loket stod och blinkade, tårarna droppade ned från hans lanterneögon — inte visste han hvarför han ej dög, han försökte ju skynda sig så fort han kunde, men — a l d r i g voro de nöjda. — Stackare, han rådde ju ej för att han fått för

litet af sin faders eldsjäl — — han var för mycket drömmare och det duger ej när man skall vara snälltåg. —

Ja, han förblef ohjälplig, och en vacker dag blef snälltågsloket och snigelflickans drömmande son insatta på godstrafiken. — —

———*———

Humoristisk Litteratur

utkommen på ALBERT BONNIERS förlag.

Hasse Zetterström:

En skön samling. 1: 50.

Krasse. 1. 50.

De 18. 1: 50.

Bättre mans barn. 1: 75.

P:son:

Krigare och Hofmän. Karrikatyralbum. 1: 75.

Oskar Andersson:

Mannen som gör hvad som faller honom in, och andra teckningar. 2: 25.

Grönköpings Veckoblad. 3 kr.

Lurifax 1912. Söndags-Nisses karrikatyralbum. 1: 75.

books2ebooks.eu

www.books2ebooks.eu

books2ebooks.eu

Kungliga Biblioteket

National Library of Sweden